

Наталія Богданівна Федорняк
Світлана Валентинівна Вишневська
Наталія Степанівна Шевченко

Українська естрадна пісня у сучасному репертуарі ансамблю бандуристів

УДК 785:780.614.13-051]:784(=161.2)
DOI <https://doi.org/10.24195/artstudies.2026-2.34>

Наталія Богданівна Федорняк
кандидатка мистецтвознавства,
доцентка кафедри музичної україністики
та народно-інструментального мистецтва
Карпатського національного університету
імені Василя Стефаника
ORCID: 0000-0002-4981-6495

Світлана Валентинівна Вишневська
кандидатка мистецтвознавства,
доцентка кафедри виконавського
мистецтва,
Карпатського національного університету
імені Василя Стефаника
ORCID: 0000-0001-5386-2307

Наталія Степанівна Шевченко
кандидатка мистецтвознавства,
викладачка кафедри виконавського
мистецтва,
Карпатського національного університету
імені Василя Стефаника
ORCID: 0000-0003-2983-7915

Дата першого надходження статті до
видання: 15.03.2026
Дата прийняття статті до друку після
рецензування: 13.04.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті:
29.05.2026

Постановка проблеми. Сучасний академічний музичний простір України перебуває в активному процесі переосмислення репертуарно-виконавських пріоритетів, де збереження традиції виконавства поряд із відкритістю до актуальних мистецьких явищ забезпечує якісну комунікацію між виконавцем і слухачем. Особливо актуальною ця проблема постає в сфері народно-інструментального музикування, зокрема бандурного. В суспільстві досі існує стереотипне сприйняття бандури як інструменту нудного та нецікавого, надто серйозного чи навіть екзотичного залежно від регіональних відмінностей історичного досвіду, локальних культурних традицій тощо. Незважаючи на те, що бандура еволюціонувала завдяки вдосконаленню конструкції та звучання, формуванню системи освіти, створенню професійного репертуару, навчально-методичному осмисленню гри, колективному музикуванню, виходу на сцену та сьогодні є універсальним академічним

У статті розглянуто специфіку функціонування української естрадної пісні в сучасному репертуарі ансамблів бандуристів. Мета роботи полягає у з'ясуванні жанрово-стильових пріоритетів у виборі пісень, особливостей їх аранжування та сценічної інтерпретації, а також ролі українського естрадного репертуару в процесах актуалізації бандурного мистецтва у сучасному музичному просторі України. Наукова новизна роботи полягає в осмисленні української естрадної пісні як складника сучасного репертуару ансамблів бандуристів у контексті актуального виконавського середовища. Уперше систематизовано жанрово-стильові напрями залучення класичної та сучасної популярної естради до ансамблевого бандурного виконавства, окреслено відмінності між академічно-концертною та шоу-орієнтованою моделями інтерпретації, виявлено специфіку аранжування (відтворення оркестрової фактури, розширення тембрової палітри, використання звукопідсилювальної техніки, фонограмного супроводу, колаборації із різними інструментами). Доведено, що стилістична гібридність та інтерпретаційна варіативність стають визначальними рисами виконання сучасної української естрадної пісні. Висновки. Українська естрадна пісня посідає вагомe місце в сучасному репертуарі ансамблів бандуристів і виступає ефективним засобом оновлення виконавської моделі. Класична естрадна пісня органічно інтегрується в академічну традицію завдяки мелодизму, опорі на народнопісенні інтонації та традиції солоспіву, тоді як сучасна популярна естрада демонструє нові принципи опрацювання та адаптації музичного матеріалу, активізацію сценічної виразності та розширення комунікативного потенціалу. Залучення естрадного репертуару сприяє подоланню стереотипів щодо бандури, формуванню нової слухацької аудиторії та інтеграції бандурного мистецтва у сучасний мистецький простір через формування нової моделі ансамблевого бандурного музикування, що поєднує академічну традицію і сучасну стильову гібридність.

Ключові слова: музичне мистецтво, українська естрадна пісня, вокальне мистецтво, бандурне мистецтво, ансамбль бандуристів, інтерпретація, аранжування, репертуар, популярна музика, естрадне виконавство, академічне виконавство.

інструментом з яскравими виразально-технічними можливостями, вона все ще не зайняла відповідне місце в сучасній виконавській сфері. Тому бандуристи постійно шукають шляхи популяризації цього мистецтва, створюючи оригінальний репертуар, перекладаючи популярну музику тощо у творчих колабораціях з іншими інструментами у різностильовому синтезі, через звучання бандури в театрі, кіно тощо. Однією із значних переваг бандурництва поряд з іншими видами творчої діяльності є його універсальність, що проявляється у співогрі, складниках якої є рівноправними учасниками творчого процесу, визначаючи бандуриста як незалежного та повноцінного виконавця вокально-інструментальної музики. Це значно розширює виконавські можливості артиста та через словоспів виявляє більший комунікативний потенціал та вплив на свідомість слухача. Тому однією із актуальних репертуарних стратегій є поєднання бандурного інструментального

звучання і співу, зорієнтоване на вподобання і запити сучасної аудиторії в умовах конкурентного культурно-мистецького середовища. У цьому контексті звернення ансамблів бандуристів до української естрадної пісні постає не випадковим явищем, а є закономірною тенденцією сучасного виконавства, що дозволяє актуалізувати звучання традиційного інструмента та органічно інтегруватися в сучасні стильові контексти, розширити слухачку аудиторію із орієнтацією на молодіжну, стимулюючи інтерес до бандури, ансамблевого музикування й української культури загалом.

Аналіз актуальних досліджень. Проблема різних аспектів бандурного мистецтва України та української діаспори, в тому числі його вокального складника, є предметом вивчення багатьох українських дослідників. Це монографії, дисертаційні дослідження, наукові публікації В. Дутчак, Л. Мандзюк, Н. Брояко, О. Бобечко, І. Лісняк, С. Вишневської, Н. Федорняк, Г. Матвіїва, Т. Слюсаренко, Т. Березуцької, Т. Чернети, М. Мартинюк та ін. Ансамблевому бандурному виконавству та його актуалізації в сучасній виконавській сфері, творчості окремих колективів присвячені роботи О. Кубік (Кубік, 2023), Л. Мандзюк (Мандзюк, 2025), О. Бобечко (Бобечко, 2022), В. Дутчак (Дутчак, 2022), Н. Федорняк (Федорняк, 2025), Т. Слюсаренко (Слюсаренко, 2023) та ін. В. Дутчак і Г. Карась (Дутчак, Карась, 2023) вивчають естрадні виміри сучасного бандурного мистецтва, а І. Лісняк (Лісняк, 2019) академічне бандурне виконавство у взаємодії із популярною маскультурою тощо. Проблема залучення української естрадної пісні до репертуару ансамблів бандуристів перебуває на перетині бандурознавчих досліджень та наукових праць, присвячених жанрово-стильовим і виконавським особливостям української естрадної пісні. Наукові праці О. Сапожнік, М. Мозгового, Т. Самаї, О. Шевченко, І. Бобула, У. Конвалюк, О. Зосім, С. Чернікової, Т. Рябухи, О. Бойка, Н. Овсяннікової, В. Тормахової та ін. вивчають феномен української естрадної пісні у культурологічному, музично-виконавському та ін. аспектах.

Метою статті є дослідження функціонування української естрадної пісні в сучасному репертуарі ансамблів бандуристів, виявлення жанрово-стильових пріоритетів та сценічно-інтерпретаційних особливостей її адаптації, а також визначення ролі естрадного репертуару в актуалізації бандурного мистецтва у сучасному музично-культурному просторі.

Методологія **дослідження** ґрунтується на комплексному підході, що поєднує історико-стильовий, жанрово-типологічний, музикознавчий та виконавсько-інтерпретаційний аналіз. Застосовано методи порівняння, узагальнення, систематизації репертуарних зразків, а також елементи культурологічного аналізу з урахуванням трансформацій сучасного

медіапростору та впливу шоу-бізнесових механізмів на академічне виконавство.

Результати та їх обговорення. Розширення жанрово-стильових меж виконавської практики, серед яких залучення естрадного репертуару, є тенденцією сучасного академічного виконавства. Цей процес є закономірною реакцією на трансформації культурного середовища, зміну слухачьких запитів і необхідність оновлення форм сценічної комунікації. У цьому контексті ансамбль бандуристів дедалі частіше постає не лише як носій традиційного фольклорно-академічного канону, а як динамічний виконавський колектив, відкритий до сучасних трансформацій. Включення естрадної пісні до репертуару ансамблів бандуристів є важливим чинником актуалізації інструмента в сучасному культурному просторі. Звернення до естрадного матеріалу не суперечить академічним принципам виконавства, а навпаки – стимулює пошук нових художніх рішень, розширює концертну практику та сприяє формуванню нової слухачької аудиторії, насамперед молоді. Бандура в такому контексті постає як універсальний інструмент, здатний органічно функціонувати в різних жанрових площинах. Підтвердженням цього є виконавська та композиторська творчість бандуристів ХХІ ст. – О. Герасименко, Р. Гриньківа, С. Мирводи, Г. Матвіїва, М. Круть, Д. Губ'яка, гуртів «Шпилясті кобзарі», «KoloYolo», «Troyzillia», «V&V Project» та ін., яка переконує, що бандура – це сучасний, стильний інструмент, на якому можна виконувати як класичну музику, так і джаз, рок, поп, ф'южн, кантрі, блюграс, world music тощо. Органічно, що значне місце тут належить і вокально-інструментальному жанру, зокрема українській естрадній пісні.

Як засвідчує аналіз творчості ансамблів бандуристів, найчастіше до української естрадної пісні звертаються жіночі ансамблі. Це зумовлено насамперед усталеною традицією жіночого ансамблевого бандурного музикування, яка домінує у виконавській практиці порівняно із чоловічою. Естрадна пісня складає вагомий частину репертуару колективів, демонструючи різну образно-тематичну спрямованість та кілька стильових напрямів.

Українська естрадна пісня охоплює весь корпус пісенної естрадної творчості ХХ–поч. ХХІ ст. Це традиційна, а також сучасна популярна естрадна пісня різних стилів і напрямів. Дослідники виділяють різні періоди еволюції української естрадної пісні, кожен з яких характеризується певними особливостями. О. Зосім стверджує, що стильові риси традиційної української естрадної пісні «формувалися протягом 1950–1970-х рр. («класична естрадна пісня»), у 1980-х рр. відбувався процес стабілізації, з 1990-х рр. розпочинається виокремлення традиційної естрадної пісні як специфічного, консервативного за своєю спрямованістю стильового напрямку, що орієнтувався на здобутки

класичної української естрадної пісні та протистояв впливам тогочасних західних течій популярної музики, прагнучи зберегти самобутність української музичної естради», «вона є багат шаровим стильовим феноменом» і «сполучає і традиції народного та професійного українського музичного мистецтва, і здобутки актуальних стилів світової популярної музики 1950–1980-х рр. (джаз, фанк, рок-н-рол, рок, диско)» (Зосім, 2022).

О. Зосім, опираючись на наукові праці О. Шевченко, У. Конвалюк, М. Мозгового, Т. Рябухи, концептуалізувала поняття традиційної української естрадної пісні і констатує, що «...традиційна естрада та естрадна пісня як її провідний жанр є музичним напрямом естрадного мистецтва, який сформувався в СРСР і несе на собі його відбиток, а саме некомерційність...», для неї характерна «...складна взаємодія традиції та новаторства, опори на національне коріння та відкритість на західні впливи, зокрема базування на традиційному (пісенний фольклор) й професійному мистецтві (академічний солоспів) та оновлення відповідно до тенденцій світового популярного музичного мистецтва, наскільки це було можливо в тоталітарному суспільстві, де традиційному завжди надавався пріоритет, а західним впливам йшов шалений опір аж до повної заборони» (Зосім, 2022). Саме «...опора на український пісенний фольклор та жанр солоспіву робить традиційну естрадну пісню, попри певну ретроспективність та консерватизм, потужним культуротворчим чинником для розвитку сучасного естрадного мистецтва» (Зосім, 2022). Вона «...заснована на кращих традиціях української ліричної пісні, стала природним продовженням українського солоспіву та пісноромансу» (Шевченко, 2010). Оскільки «консервація класичної естрадної музики в традиційній естрадній пісні дещо звузила її зміст, на перший план вийшла лірика як в текстовому (пріоритетність пісень любовно-ліричного змісту), так і в музичному відношенні» (Зосім, 2022). Ці аспекти підтверджують органічність звучання естрадної пісні, класичної зокрема, у виконанні ансамблю бандуристок. Це вокальна творчість І. Шамо, П. Майбороди, О. Білаша, А. Кос-Анатольського, пізніше – І. Поклада, В. Михайлюка, С. Сабадаша, І. Білозіра, М. Скорока. Вирішальну роль в період «шлягерності» (1970-ті рр.) мала творчість В. Івасюка, яка здійснила прорив «законсервованої» естрадної пісні. У 1980-х рр. популярним автором та виконавцем власних пісень був М. Мозговий.

Після відновлення незалежності у 1990-х рр. українська естрадна пісня зазнала суттєвого впливу ринкових механізмів шоу-бізнесу – формування музичної індустрії, розвиток медіа, музичних телеканалів та інтернет-платформ, а також західних музичних тенденцій. Відбулася трансформація у стилістичному та семантичному вимірах,

з'явилися нові жанри, напрями і стилі – поп, рок, етно-поп, фольк-рок, джаз. Пісня стала комерційно успішним продуктом шоу-бізнесу, що функціонує в умовах конкуренції та медіасередовища, а її популярність визначається відповідністю естетичним запитам глядача, активним поширенням у медіаресурсах та Інтернет-мережі, оригінальним музично-сценічним вирішенням, актуальним текстам, які близькі молоді чи суголосні сучасним подіям.

Аналіз репертуарних пріоритетів сучасних бандурних жіночих колективів засвідчує певні закономірності вибору зразків українських естрадних пісень. Значну частину репертуару таких колективів, як «Росава», «Вербена», «Мальви», «Купава», «Дивоструни», тріо бандуристок Національної радіокомпанії, «Львів'янки», «Гердан», «Любисток», «Яворина» та ін. складає класична естрадна пісня. Насамперед це пов'язано із створенням та функціонуванням ансамблів у кінці ХХ–на поч. ХХІ ст. Це колективи, які представляють академічний напрямок та працюють у філармоніях, культурно-мистецьких закладах, при вищих навчальних закладах та Національній телерадіокомпанії. Орієнтація виконавців цього покоління на класичну українську естрадну пісню зумовлена як художніми, так і соціокультурними чинниками. В той час відбувався процес формування бандурного репертуару і оригінальних творів для бандурного складу було небагато, серед пісень – переважно обробки народнопісенного матеріалу. Класичній пісенній естраді притаманні виконавські традиції академічної вокальної школи, що передбачає чітку інтонацію, кантиленність, увагу до тексту та стриману сценічну подачу. Саме в такій естетиці формувалися професійні вокальні навички виконавців-бандуристок цього покоління, які продовжують цю естетику й сьогодні, що зумовлює їхню природну відповідність цьому репертуару. Українська класична естрадна пісня переважно інтимно-лірична та емоційно насичена, що органічно сприймається у виконанні жіночого ансамблю. Окрім того, такі композиції легко адаптуються до вокального багатоголосся у супроводі бандури завдяки виразному мелодизму, куплетно-приспівній формі, опорі на народнопісенні інтонації, значна їх частина створена для високих жіночих голосів і оркестрового супроводу, що зумовлює можливість їх аранжування для жіночого багатоголосся та перекладення для інструментального бандурного складу. Варто взяти до уваги, що іноді керівник та учасники колективу можуть належати до різних вікових груп в зв'язку із динамічними процесами у виконавській сфері, що має вплив на репертуарні пріоритети.

Такі колективи, як «Вишиванка», «Крала» та ін. (створені після 2000 р.) виконують і класичну, і популярну українську естраду. Натомість молодіжні ансамблі «Божена», «Етніка», «Зоредана»,

«Квітана», «Riverland» в своїй творчості опираються на сучасну українську естрадну пісню та музику, хоча не виключають народнопісенний матеріал та класичну естраду.

Класична українська естрадна пісня серед бандурного репертуару колективів представлена великою кількістю творів П. Майбороди – «Пісня про рушник» (сл. А. Малишка), «Тополина баркарола» (сл. В. Сосюри), «Ми підем, да трави похили» (сл. А. Малишка), І. Шамо – «Три поради» (сл. Ю. Рибчинського), «Незабутній вальс» (сл. Б. Палійчука), «Закувала зозуленька» (сл. Д. Луценка), «Ой, вербиченько» (сл. Л. Забашти), «Осіннє золото» (сл. Д. Луценка), О. Білаша – «Як надійшла любов» (сл. Д. Павличка), «Явір і яворина» (сл. Д. Павличка), «Перша конвалія» (сл. А. Фета), «Журавлина» (сл. В. Котляра), «Білі лебеді» (сл. М. Ткача), «Цвітуть осінні тихі небеса» (сл. А. Малишка), С. Сабадаша – «Очі волошкові» (сл. А. Драгомирецького), О. Богачука – «Тиша навкруги», А. Кос-Анатольського – «Зоряна ніч», Б. Янівського – «Червона калино, чого в лузі гнешся» (сл. І. Франка), «Зорепадні ночі» (сл. Р. Кудлика), О. Сандлера – «Каштани Києва» (сл. В. Броніна, І. Фінка), О. Зуєва – «Безсмертник» (сл. М. Сингаївського), «Білим цвітом» (сл. І. Бердника), М. Скорика – «Не топчій конвалій» (сл. Р. Братуня), «Принесіть мені маків» (сл. Б. Стельмаха). Також це створені пізніше твори композиторів І. Кириліної «Сон трава» (сл. М. Сомы), І. Карабиця «Мати наша сивая горлиця» (сл. Б. Олійника), О. Чухрая «Лебедіні два крила» (сл. Д. Луценка), І. Поклада «Моя Україно» (сл. М. Ткача), «Як я люблю тебе» (сл. Д. Луценка), «Світку зелений мій» (сл. М. Ткача), «Не питай» (сл. М. Ткача), «Небеса очей твоїх» (сл. М. Ткача), О. Осадчого «Ти, земле моя» (сл. Ю. Рибчинського), В. Толмачова «Сік землі» (сл. В. Вихруща). Серед них шлягери «Намалюй мені ніч» М. Скорика (сл. М. Петренка), «Черемшина» В. Михайлюка (сл. М. Юрійчука), «Червона троянда» А. Горчинського (сл. Л. Татаренка), «Два кольори» О. Білаша (сл. Д. Павличка), «Не забудь» Б. Янівського (сл. Б. Стельмаха), «Якщо любиш – кохай» Л. Дутківського (сл. М. Ткача), «Пахне м'ята» Г. Татарченка (сл. В. Крищенко), «Минає день, минає ніч» М. Мозгового (сл. Ю. Рибчинського), І. Поклада «Пісня про матір» (сл. Б. Олійника), «Зелен клен» (сл. Ю. Рибчинського), «Кохана» (сл. І. Бараха), І. Білозіра «Коханий» (сл. П. Запотічного), «Розпитаю про любов» (сл. Б. Стельмаха), «Стожари» П. Дворського (сл. В. Кудрявцева), що здобули народне визнання у виконанні відомих артистів в Україні та зарубіжжі. Особливо важливо відзначити пісні, які у свій час стали хітами і завдяки високій художній цінності залишаються актуальними і затребуваними у сучасному суспільно-культурному контексті. Ці твори можна вважати

виразниками національної ідентичності та втіленням професіоналізму в художньому та музичному аспектах, а зараз характеризуються стійкою присутністю у виконавських програмах чи не кожного бандурного ансамблю. Це «Чорнобривці» В. Верменича (сл. М. Сингаївського), «Червона рута», «Я піду в далекі гори», «Водограй», «Тільки раз цвіте любов» (сл. Б. Стельмаха) В. Івасюка, «Чарівна скрипка», «Ой, летіли дикі гуси» І. Поклада (на сл. Ю. Рибчинського). Особливо захоплюються цією музикою молоді виконавці. Тріо бандуристок «Етніка» виконує окремим відділом у концертах пісні В. Івасюка, М. Мозгового, Т. Петриненка, має концертну програму із вокальних творів І. Поклада.

Одним із найпопулярніших композиторів класичної естради у творчості бандурних колективів без перебільшення залишається В. Івасюк. Недарма його творчість вважають позачасовою та універсальною, адже вона мала ключове значення для подолання «законсервованості» української естрадної пісні. Окрім вже згаданих популярних пісень, у репертуарі бандурних колективів є вокальні композиції «Балада про мальви» (тріо бандуристок українського радіо), «Калина приморожена», «Шумить пшениця, як Дунай» («Любисток»), «Капелюх» («Riverland»), «Запроси мене у сни свої» («Гердан»), «Пісня буде поміж нас» («Етніка»). «Співограй» (аранж. А. Клімук) – композицію на теми пісень В. Івасюка («Два перстені», «Тільки раз цвіте любов», «Водограй») виконує тріо бандуристок «Дивоструни». Зразки пісенної творчості В. Івасюка складають основу естрадного репертуару квартету бандуристок «Львів'янки» Львівської національної філармонії ім. М. Скорика. Саме для тріо «Львів'янки» під керівництвом В. Герасименка композитор написав та довірив перше виконання пісень «Шумить пшениця, як Дунай» (сл. С. Пушика), «Калина приморожена» (сл. М. Петренка), «Далина» (сл. Д. Павличка). Сучасні ж «Львів'янки», окрім цих творів, виконують «Баладу про дві скрипки» (сл. В. Марсюка), «Баладу про мальви» (сл. Б. Гури), «Водограй» в авторських аранжуваннях засновниці колективу О. Герасименко та І. Плахтій. «Запроси мене у сни свої», «Червона рута» та «Я твоє крило» (аранж. О. Герасименко) звучали на сцені Львівської філармонії у супроводі камерного оркестру «Віртуози Львова». Органічно, що квартет також пропагує творчість львівського композитора І. Білозіра, виконуючи його пісні «Коханий» (сл. П. Запотічного, аранж. О. Герасименко), «Не сип, мила, скла» (сл. Б. Стельмаха, аранж. І. Плахтій), «Перший сніг» (сл. Б. Стельмаха), «Розпитаю про любов» (сл. Б. Стельмаха), «Батьківське жито» (сл. Р. Кудлика) (аранж. О. Ніколенко).

У репертуарі колективів і твори традиційної естради. Відзначимо, що колективи «Мальви», «Купава», «Дивоструни», «Львів'янки», «Гердан»,

«Оріана», «Любисток», «Намисто» тощо зазвичай звертаються до вокальної музики суспільно-патріотичної та філософсько-історичної тематики чи пов'язаної із трагічними подіями української історії – пісні Т. Петриненка «Україно», А. Матвійчука «Кленова балада», В. Крищенко «Молитва за Україну» (сл. О. Кониського), Н. Петраша «Моя Україна» (сл. Ю. Рибчинського) (з репертуару К. Бужинської), «Лише у нас на Україні» (М. Янченко, з репертуару І. Федішин) тощо. Також у їхньому репертуарі пісні О. Злотника «Папороть цвіте» (сл. Ю. Рибчинського) та «Родина, родина» (сл. В. Крищенко) тощо.

Варто відзначити зацікавлення таких ансамблів лірично-філософською романсовою творчістю композиторів-сучасників, як-от О. Богомолець, зокрема до віршів Л. Костенко. Її пісні «Недумано, негадано», «І як тебе тепер забути», «Добрий вечір», «Ой, Васильку», «Ти – половице», «У світі злomu і холодному», «Ходить ніч», «Поворожи мені на каві...» та ін. звучать у виконанні тріо «Купава» та «Дивоструни». Твори тернопільського композитора І. Виспінського «Калина» та «Листопад» виконує тріо «Оріана».

Сучасна естрадна пісня в репертуарі ансамблів бандуристів представлена різними напрямками і стилями. Однією із найбільш популярних композицій ліричного спрямування є пісня «Квітка душа» (К. Меладзе, Д. Гольде) з репертуару Ніни Матвієнко, яка є в репертуарі ансамблів «Оріана», «Зоредана», «Кралея», «Riverland». Саме ця композиція в аранж. В. Дутчак стала знаковим твором квартету «Гердан», оскільки з неї розпочалася творча діяльність колективу. Серед молодіжних колективів привертає увагу виконавська лірична творчість Т. Кароль («Ниченька» О. Батьковського, М. Некрасова, «Намалюю тобі зорі» Б. Стоуна, Т. Кароль), Н. Могилевської («Місяць»), О. Пономарьова («Варто чи ні»), О. Винника («Біла голубка»), З. Огневич («За лісами, горами» (М. Некрасов), гурту ТІК («Квітень») тощо. Часто виконуються хіти гурту «Скрябін» («Старі фотографії», «Люди, як кораблі», «Спи собі сама» (А. Підлужний), «Мам»), Руслани («Дикі танці», «Світанок» (О. Ксенофонтов), «Скажи мені» (Руслана, О. Ксенофонтов, А. Кузьменко)), а також Гайтани («Слідом за тобою»).

Особливо популярними є авторські пісні рок-гурту «Океан Ельзи», які стосуються теми війни – «Мить», «Обійми», «Човен», «Не твоя війна», «Лист до мами» (С. Вакарчук). Військово-патріотичну тематику у рок-напрямі доповнюють композиції із репертуару гуртів «Мандри» («Не спи моя рідна земля» С. Фоменка), «Тінь сонця» («Іхали козаки» В. Момот, К. Момота), «Без обмежень» («Героям» С. Танчинця), ТаRuta і «Гайдамаки» («Молитва» Л. Бурак, Б. Севастьянова), «Еней» («Біла тополі» П. і П. Солодухи), які переважно звучать у виконанні

молодіжних колективів, на відміну від пісень С. Вакарчука, що співає чи не кожна мистецька одиниця. Молодша генерація бандуристів актуалізує цю тематику у перекладах сучасних виконавців поп-напрямку, як-от «Люди» (MamaRika і KOLA), «Не журися, Україно» (І. Волкова, Н. Башинська, А. Бобошко), «Кохайтеся чорнобриві» (Kristonko, Т. Шевченко), «Козацькому роду нема переводу» (Jerry Heil).

Сучасна українська популярна естрадна пісня виконується ансамблями бандуристів і в інструментальному жанрі у формі кавер-версій. Це хіти «Teresa&Maria» (AlyonaAlyona і Jerry Heil), «На небі» («Океан Ельзи»), «Стефанія» («Калуш Orchestra»), «Барабан» (А. Пивоваров та К. Петрівна) у перекладі та виконанні тріо «Етніка», «Шум» («GoA»), «Човен» («Океан Ельзи») – «Зоредана» тощо.

Естрадна пісня також представлена виконавським аранжованим фольклоризмом – обробками та видозмінами народних пісень у різних стильових напрямках. Серед таких пісні «Гамрицький край» (обр. С. Вакарчука), «По садочку ходжу» (аранж. С. Овчарової), «Як я спала на сцені» (аранж. С. Овчарової), «Ой єсть в лісі калина» (аранж. Д. Губ'яка) у виконанні гурту «Riverland», «Веснянка» (аранж. «Алібі»), «Річенько», «Ой, у вишневому саду» (муз. «Venus» з реперт. гурту «Shoking blue») у виконанні тріо «Вишиванка» та ін.

Стилістика аранжування та виконання української естрадної пісні залежить від колективу та від творів, які виконуються. Це стосується і вокальної (зручна вокальна тональність, солюючий голос, техніка співу) та інструментальної специфіки (рівень володіння інструментом, підсилення певних засобів музичної виразності через залучення додаткових інструментів тощо). Переклади та аранжування класичної і традиційної естради є академічно-концертними композиціями зі збереженням стилістики цього жанрового різновиду – вокально-мелодичної домінанти та орієнтацією на високу культуру звуку, де інструментальні партії є досить насиченими відповідно до оригінального супроводу (відтворення оркестрової фактури), що дозволяє продемонструвати виконавські можливості бандури, а вокальна партія підпорядковується літературному тексту зі злагодженим кантиленним академічним вокальним темброво однорідним багатоголоссям переважно гомофонно-гармонічної фактури з підголосковою поліфонією. Виконання характеризується продуманою динамічною драматургією та нюансуванням, завершеністю інтерпретації та сценічною стриманістю. Така жанрово-стильова виконавська специфіка яскраво прослідковується у творчості тріо бандуристок Національної радіокомпанії України, «Вербена», «Росава», «Любисток», «Мальви», «Дивоструни», «Оріана», «Купава», квартетів «Львів'янки» та

«Гердан». Авторами аранжування творів, які виконують ці ансамблі є О. Герасименко, В. Дутчак, А. Клімук, О. Гізімчук та ін.

Виконання сучасної естрадної пісні – активний творчий процес, що виходить за межі точного відтворення нотного тексту, водночас індивідуалізуючи виконавський стиль колективу. Важливу роль у цьому процесі відіграє інтерпретація як творча дія, де виконавець постає співавтором, який формує темброво-звуковий образ твору, емоційний посыл та сценічну драматургію. У цьому випадку аранжування створює нову інтерпретаційну версію естрадної пісні та виступає основним засобом адаптації естрадної пісні до ансамблевого бандурного виконання (фактура, ритм, гармонічна основа, розподіл функцій між інструментальними партіями), формуючи художній образ. Така адаптація характеризується ритмічною доміантністю у музично-драматичному аспекті, що відображено увиразненням ритмічного складника та гармонічної основи (басової лінії) через фактурні вирішення, прийоми гри та підсилення ударними інструментами і бас-гітарою. Поряд із цим спостерігаємо насичення інструментальної компоненти та урізноманітнення тембрової палітри через міксування різних інструментів. Це зумовлює використання звукопідсилювальної техніки для балансування звучання інструментів, а також окремого підсилення голосу. Виконання відзначається динамічною і драматичною контрастністю, поєднанням традиційного мелодизму з новими ритмами (виконавський фольклоризм), активним використанням аудіовізуальних та сценічних ефектів тощо. Щодо вокальної компоненти, то можна стверджувати про стилістичну гібридність через поєднання академічного співу та сучасної стилістики інструментального виконавства (чи різних вокальних технік), що зумовлено вихованням бандуристів-співаків в академічній вокальній традиції. Безумовно, що бандуристи нової генерації ламають стереотипи у цьому аспекті – вивчають сучасні вокальні техніки, втілюючи творчі пошуки у виконавській діяльності.

Сценічний аспект естрадного виконавства також має принципове значення для ансамблів бандуристів. Сучасна інтерпретація естрадної пісні передбачає роботу зі сценічним образом (вільний вибір сценічного одягу – яскраві сукні короткої довжини чи класичні моделі, костюми зі штанами яскравих кольорів та стильного дизайну, які виразно доповнюють головні убори), мізансценами (розміщення з бандурами на кріслах чи на спеціальних підставках), пластикою руху та активною візуалізацією. Звукопідсилювальна техніка дає можливість вільного розміщення на сцені. Це сприяє подоланню статичності, характерної для традиційного академічного виконавства, і формує нову модель сценічної поведінки бандурного ансамблю, зорієнтовану на активну взаємодію зі

слухачем, втілюючи орієнтацію на сферу шоу-бізнесу.

Популяризація бандури через виконання сучасної музики у різностильових напрямках стала провідним напрямом творчості багатьох колективів бандуристів. Так, ансамбль «Божена» Запорізької обласної філармонії у програмі «Bandura style» поєднує вокально-інструментальне суголосся із контрабасом та ударними інструментами (у деяких творах труба), виконуючи поряд із зарубіжними кавер-хітами, пісні Руслани Лижичко, Н. Могилевської, Т. Кароль, гурту «Тік» та ін.

У репертуарі тріо «Етника» Дніпропетровської філармонії ім. Л. Когана у колаборації із фортепіано, бас-гітарою та кахоном є окремі програми, де звучить сучасна українська естрадна пісня. Проєкт «Ukrainian hits» складається із інструментальних каверів популярних композицій (згадані вище), а також пісень із репертуару Н. Могилевської, Р. Лижичко, Гайтани, О. Пономарьова, Т. Кароль, гурту «Скрябін» та ін. Програма «Bandura cover show» – інструментальні кавери іноземних хітів («Shape of my heart» Sting, «Believer» Imagine Dragons, «Hotel California» Eagles, «Skyfall» Adele тощо) та вокально-інструментальні композиції з новинок репертуару українських виконавців – «Буревіями» (З. Огнєвіч та «Shumei»), «Люди» (MamaRika і KOLA), «Плакала» («Kazka»), «Нагадай» (Domiy) та ін. Особливістю творчої біографії колективу є наявність програм для слухачів різного віку. Зокрема це театралізовані вистави для дітей «Лис Микита», «Казки діда Панаса» тощо за участю акторів з активною комунікацією із глядачами, а «Коза-дереза» – народна казка, де сюжет відображається пісочною анімацією і висвітлюється на екрані. Бандурна музика (із залученням бас-гітари) супроводжує всю виставу – може звучати як фонова, а також акомпанувати пісням героїв. Окрім народних пісень, тут звучать «Ой, там на горі» (з реп. А. Пивоварова), «Лісова пісня» з мультфільму «Мавка» (з реп. Х. Соловій), «Коломийка» (з реп. Руслани), «Як у нас на Україні» (з реп. І. Федішин), «Козацькому роду нема переводу» (з реп. Jerry Neil), «Гарная» з мультфільму «Мавка» (з реп. М. Квітки), інструментальний кавер «Шум» (з реп. «GoA») та ін. Аранжування зазвичай створює учасниця тріо В. Бережна так, щоб продемонструвати виконавсько-виразові можливості інструмента. Метою створення таких концертних програм є почути звучання бандури в іншому контексті, по-новому, популяризувати інструмент як цікавий та унікальний, а також зламати стереотип, що бандура це нудно і нецікаво. Учасники зізнаються, що очікуваною є аудиторія до 30 років, але зазвичай приходять глядачі за 50 років, що все-таки свідчить про недовіру до інструменту. Та після першого ж концерту сучасної музики гурт збирає постійну слухачьку аудиторію. Водночас варто

відзначити, що колектив не відмовляється від класичного бандурного репертуару та особливо пропагує народну пісню, чергуючи програми в концертному розкладі філармонії.

У проєкті «Fusion» тріо бандуристок «Вишиванка» Полтавської обласної філармонії із групою «Слов'яни» (бас-гітара, гітара, ударні, клавішні, духові інструменти) виконували у поп-напрямі пісенні композиції І. Поклада, М. Мозгового, В. Івасюка, О. Винника, обробки народних пісень тощо. Стилістику ритм-енд-блюзу Д. Шурова «Кохання» увиразнило фортепіано, скрипка та ударні інструменти. Цю колаборацію доповнила бас-гітара у композиціях М. Круть «Сонце» і «Колискова». Також у цьому напрямку тріо співпрацює із концертним ансамблем «Чураївна» Полтавської філармонії.

Етно-фольк-рок гурт «Riverland» (Дніпро), основу якого складає вокально-інструментальний квартет бандур (академічний вокал), а також бас-гітара (контрабас) та ударні інструменти, демонструє вітчизняну естрадну пісню в різних напрямках в сучасному аранжуванні. Класична українська естрада та обробки народних пісень в стилях боса-нова, свінг, твіст, поп, рок-н-рол (хіти М. Скорика, Л. Дутківського, В. Михайлюка, В. Івасюка, І. Поклада тощо) звучать в програмі «Інший погляд». Натомість програма «Етновісвіт» – аранжування в стилі етно-рок та фольк-рок із яскравою візуалізацією та світловою драматургією. Окрім зарубіжних рок-хітів, сюди входять композиції із репертуару сучасних рок-гуртів «Тінь сонця» («Їхали козаки»), «Rock-N» («Колискова»), «ДримбаДаДзига» («Ой, не ходи, Барабашу»), «Паляниці» («Похід») та ін. Аранжування для бандури створені А. Михалевич. Гурт експериментує із інструментальним складом, залучаючи сопілку, віолончель, синтезатор. Привертає увагу сценічний образ учасниць, а саме головні убори – різні стилізовані вінки-обручі із голубої тканини.

Тріо бандуристок «Квітана» (Київ) експериментує із сучасною українською та європейською музикою у креативному аранжуванні в напрямках етно, фольк, поп, рок, реп, лаундж. Колектив вирізняє віртуозна гра та імпровізація на бандурі, використання різних вокальних технік (академічний, естрадний, народний вокал), вокальне триголосся, володіння учасників різними інструментами, сценічний рух, продумана драматургія тощо. Тріо приваблює динамічністю і харизматичністю виконання та оригінальними музичними і сценічними рішеннями, створюючи музично-драматичні композиції, де поєднана гра, спів, мізансцени, слово, комунікація із глядачем. Серед різноманітного репертуару українська естрадна пісня представлена у вокально-інструментальному та інструментальному жанрах («Червона калина» (з реперт. Тамерлана і О. Омаргалієвої), «Леся» (з реперт. Тауанна

та ін.). Так, у інструментальному кавері мелодія пісні «Намалюю тобі» (з реперт. Тіни Кароль) звучить на сопілці у виконанні однієї із учасниць. Варто відзначити трансформації народних пісень у формі виконавського фольклоризму – «Горіла сосна», «В саду гуляла», «Летіла зозуля», «Ти до мене не ходи» (у синтезі із Jason Derulo «Tip Toe»), «Ой піду я до млина» (мел. Alice Merton «No Roots»). Тріо експериментує, міксуючи вітчизняні та зарубіжні хіти в кавері українською мовою («Цьомаю» (з реперт. О. Цибульської/Дзідзьо та Dua Lipa – «Blow Your Mind (Mwah)»), «Сльози зірок» (мел. «Fragile», текст С. Бабкіна)) чи виконує кавери відомих зарубіжних композицій на нові тексти українською мовою («Шопінг» Vaya Con Dios – «Neu-na-na-na», «Трамвай» Ofenbach – «Be Mine», «Хафанана» Afric Simone – «Hafanana»). Ритмічний компонент посилюється бітбоксом, а гармонічна основа бас-гітарою. Сценічну пластичність виконавців дозволяє наявність вбудованих адаптерів підсилення звуку бандури, а також наголівні мікрофони. Привертає увагу і сценічний образ учасниць, зокрема головні прикраси (вінки, банти). Творча діяльність тріо яскраво втілює тенденції сучасного популярного виконавського середовища, де виокремлюється унікальність звукового саунду та інтерпретації з нахилом у сферу шоу-бізнесу.

Актуальною тенденцією сучасного виконавства є поєднання живого бандурного звучання і електронного звукозапису музичного супроводу, що сприяє популяризації та інтеграції традиційного інструмента на естраді, зберігаючи акустичну автентичність звучання. Це дозволяє відтворювати аранжування без живого складу виконавців, та водночас вимагає якісного звукового балансу між записом, бандурою і голосом. Застосування фонограмного супроводу у концертній практиці зазвичай орієнтоване на відповідність форматам сучасного шоу-бізнесу, де пріоритетними є видовищність, технічна стабільність виступу та його конкурентоспроможність серед широкої масової аудиторії. У такому виконавському форматі українська естрадна пісня є у репертуарі тріо «Зоредана», «Кралея», «Квітана» та ін. Часто це вокально-інструментальні кавер-версії хітів танцювального характеру. Такий напрям творчості є провідним у тріо «Кралея» у складі двох бандур (і вокал) та солістки-вокалістки (естрадний вокал). У їхньому репертуарі кавери «Ой, говорила чиста вода» (з реперт. «ВіаГра»), «Тече вода» (з репертуару М. Яремчук) тощо, «Червона рута», «Водограй» В. Івасюка, а також авторська пісня «Ягідки». Виконання сучасної популярної музики (народна пісня, етно-поп, лаундж, джаз, електроніка) характеризується віртуозною грою (бандури обладнані звукознімачами) та, якщо це вокальна композиція, то переважно сольним естрадним

вокальним викладом (з бек-вокалом в приспіві пісні). У 2014 році колектив брав участь у сліпих прослуховуваннях шоу «Голос країни. Сезон 4. Презавантаження» (2014).

Однією із особливостей сучасного музичного простору є презентація творчості бандурних колективів та залучення слухачької аудиторії через медіа-середовище – створення окремих сайтів та веб-сторінок у соціальних мережах, реєстрація у мережі каналів прослуховування музики, YouTube тощо. Зазвичай тут публікуються аудіо-, відео-, фотоматеріали, відбувається комунікація та обмін досвідом з іншими митцями. Важливу роль в цьому напрямку відіграє поширення відеокліпів як сучасна форма репрезентації культурного продукту. Аналіз таких ресурсів засвідчує, що українська естрадна пісня у різних стильових напрямках є найбільш популярним музичним матеріалом. Зазвичай це вокально-інструментальні композиції у колаборації з іншими інструментами чи електронною фонограмою, та є й такі, де звучить тільки бандура і голос. Серед них «Я піду в далекі гори» В. Івасюка («Яворина»), «Ой, говорила чиста вода» («Квітана» – Д. Гольде, К.Меладзе), «Цьом» («Квітана» – Дзідзьо&Цибульська / Dua Lipa «Blow Your mind»), «Ой, горе тій чайці» («Квітана», DIMA LIBRA/бітбоксер Dorian Shuffle), «Кохайтеся, чорнобриві» («Етніка», з реп. Kristonko), ін. Відеопісня «Маленька українка» (сл. О. Пчілки, муз. В. Мартинюк) у виконанні «Riverland» та О. Завгородньої був обраний у святковий концерт Суспільного телебачення «Незалежність єднає» у 2021 році серед виконавців із 23-х регіонів України.

Варто відзначити велику кількість відеоробіт тріо «Зоредана». Колектив позиціонує себе як кавер-банд, що виконує популярну українську та зарубіжну музику (поп). Вокальний компонент представлений академічним, естрадним та народним вокалом переважно багатоголосого викладу. Аранжування створюють учасниці гурту – Л. Авдмирець (вокал), Н. Архипенко (інструментал). Для створення відеокліпів також долучають інші інструменти та фонограми, співпрацюючи із операторами, звукорежисерами, саунд-продюсерами, відеодизайнерами та ін. Українська естрадна пісня у їхньому творчому доробку представлена каверами «Любов» (з реперт. «ВВ»), «Дикі танці», «Я тебе люблю» (з реперт. Р. Лижичко), «Лист до мами» (з реперт. «Океану Ельзи»), «Ангел світла» (з реперт. Ілларії). Також серед них сучасні патріотичні композиції «Човен», «Обійми» (С. Вакарчук), «Віршована молитва воїна» (з реперт. «TaRuta», «Гайдамаки» та Б. Севастьянова), де зміст увиразнюється кадрами сучасної російсько-української війни, мальовничими українськими пейзажами, українською символікою та переконливою бандурною співогрою. Virізняється авторська пісня тріо «Чекаю» (присвячено усім захисникам та

захисницям України), у відеокліпі якої використані кадри із кінофільму «Позивний бандерас».

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Українська естрадна пісня посідає вагоме місце у репертуарі сучасних ансамблів бандуристів і виступає важливим чинником оновлення виконавської практики, провідна роль у цьому процесі належить жіночим колективам. Класична естрадна пісня органічно інтегрується в академічну модель ансамблевого музикування завдяки мелодизму, опорі на народнописенні інтонації та традиції солоспіву, що полегшує її адаптацію до жіночого багатоголосся й бандурної гри. Натомість сучасна популярна естрада зумовлює появу нових підходів через аранжування, розширення тембрової палітри, активне використання звукопідсилювальної техніки та сценічної візуалізації. Інтерпретація української естрадної пісні варіюється від академічно-концертної моделі до шоу-орієнтованого формату з використанням фонограмного супроводу, інструментальних колаборацій, створення відеокліпів.

Виконання української естрадної пісні є не лише репертуарною стратегією, а й культуротворчим механізмом, що сприяє подоланню стереотипів щодо бандури, розширенню слухачької аудиторії та популяризації серед молоді, а також інтеграції бандурного мистецтва у сучасний музичний простір.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бобечко, О. (2022) Традиції і новаторство у творчо-виконавській діяльності прикарпатського квартету бандуристок «Гердан». *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Музичне мистецтво*, 5 (1), 24–38. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-7581.5.1.2022.258137>.
2. Брояко, Н. (2017) Теорія і практика бандурного виконавства: навч. посіб. Київ : Ліра-К.
3. Вишневська, С. (2011) Еволюція феномену співу в бандурній виконавській традиції : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.03. Львів.
4. Дутчак, В. (2022) «Український передзвін» карильйону і бандур. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку (Напря́м «Мистецтвознавство»)*, 38, 16–22. DOI: <https://doi.org/10.35619/ucpmk.v38i.462>.
5. Дутчак, В., Карась, Г. (2023) Естрадні виміри сучасного бандурного мистецтва. *Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку*, 44, 110–117. DOI: <https://doi.org/10.35619/ucpm.vi44.610>.
6. Зосім, О. (2022) Традиційна естрадна пісня: концептуалізація поняття. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал*, 2, 153–158. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.2.2022.262266>.
7. Кубік, О. (2023) Ансамблеве мистецтво бандуристів України та діаспори: історія, теорія, виконавська практика : дис. ... докт. філос. : 17.00.03. Івано-Франківськ.

8. Лісняк, І. (2019) Академічне бандурне мистецтво України кінця ХХ–початку ХХІ ст.: монографія. Київ.

9. Мандзюк, Л. (2025) Феномен «тріо бандуристок» в сучасному мистецькому просторі України: витоки, тенденції розвитку та виклики сьогодення. *Часопис Національної музичної академії України ім. П. Чайковського*, 3 (68), 79–93. DOI: [https://doi.org/10.31318/2414-052X.3\(68\).2025.343250](https://doi.org/10.31318/2414-052X.3(68).2025.343250).

10. Мартинюк, М. (2025) Жіночі вокальні ансамблі в українському музичному мистецтві ХХ – початку ХХІ століття: від фольклору до академічних традицій: дис. доктора філософії: 025 Музичне мистецтво; Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ.

11. Мозговий, М. (2007) Становлення і тенденції розвитку української естрадної пісні: дис. ... канд. мистецтвознавства: спец. 17.00.01. Київ.

12. Овсяннікова, Н. (2022) Українська естрадна пісня: тенденції розвитку. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал*, 1, 170–173. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.1.2022.257681>.

13. Сапожнік, О. (2023) Антологія української популярної естрадної музики (1920–2000 роки). Ч. І. Київ: НАККІМ.

14. Слюсаренко, Т. (2023). Шляхи становлення та особливості виконавської практики тріо бандуристок «Купава» (до 25-річчя творчої діяльності). *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Мистецтвознавство*, 49, 99–106. DOI: [10.31866/2410-1176.49.2023.293292](https://doi.org/10.31866/2410-1176.49.2023.293292).

15. Федорняк, Н. (2025) Співтворчість квартету бандуристок «Гердан» та військового журналіста Руслана Ганущака: експериментальні форми мистецької колаборації. *Fine Art and Culture Studies*, 3 (2), 22–29. DOI: <https://doi.org/10.32782/facs-2025-3-2-4>.

16. Шевченко, О. (2010) Українська популярна музика: витоки та проблематика (1920–1990 рр.): дис. ... канд. мистецтвознавства. Київ.

REFERENCES

1. Bobechko, O. (2022). Tradytzii i novatorstvo u tvorcho-vykonavskii diialnosti prykarpat'skoho kvartetu bandurystok «Gerdan» [Traditions and innovations in the creative and performing activity of the Precarpathian bandura quartet «Gerdan»]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu kultury i mystetstv. Serii: Muzychne mystetstvo – Bulletin of Kyiv National University of Culture and Arts. Series in Musical Art*, 5(1), 24–38. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-7581.5.1.2022.258137>.

2. Broiako, N. (2017). Teoriia i praktyka bandurnoho vykonavstva [Theory and practice of bandura performance]. Kyiv: Lira-K.

3. Vyshnevskaya, S. (2011). Evoliutsiia fenomenu spivu v bandurnii vykonavskii tradytzii [Evolution of the phenomenon of singing in the bandura performance tradition] (Extended abstract of candidate's thesis). Lviv.

4. Dutchak, V. (2022). «Ukrainskyi peredzvin» karylionu i bandur [«Ukrainian Bell Ringing» of Carillon and Banduras]. *Ukrainska kultura: mynule, suchasne, shliakhy rozvytku – Ukrainian Culture: Past, Modern*

Ways of Development, 38, 16–22. DOI: <https://doi.org/10.35619/ucpmk.v38i.462>.

5. Dutchak, V., & Karas, H. (2023). Estradni vymiry suchasnoho bandurnoho mystetstva [Entertainment dimensions of contemporary bandura art]. *Ukrainska kultura: mynule, suchasne, shliakhy rozvytku – Ukrainian Culture: Past, Modern Ways of Development*, 44, 110–117. DOI: <https://doi.org/10.35619/ucpm.vi44.610>.

6. Zosim, O. (2022). Tradyttsiina estradna pisnia: kontseptualizatsiia poniattia [Traditional pop song: conceptualization of the concept]. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadriv kultury i mystetstv – National Academy of Culture and Arts Management Herald: Science journal*, 2, 153–158. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.2.2022.262266>.

7. Kubik, O. (2023). Ansambleve mystetstvo bandurystiv Ukrainy ta diaspori: istoriia, teoriia, vykonavska praktyka [Ensemble art of bandura players of Ukraine and the diaspora: history, theory, performance practice] (Doctoral dissertation). Ivano-Frankivsk.

8. Lisniak, I. (2019). Akademichne bandurne mystetstvo Ukrainy kintsia XX – pochatku XXI st. [Academic bandura art of Ukraine in the late XXth to early the XXIst century]. Kyiv.

9. Mandziuk, L. (2025). Fenomen «trio bandurystok» v suchasnomu mystetskomu prostori Ukrainy: vytoky, tendentsii rozvytku ta vykyky sohodennia [The phenomenon of “trio of bandurists” in the contemporary artistic space of Ukraine: origins, development trends and current challenges]. *Chasopys Natsionalnoi muzychnoi akademii Ukrainy im. P. Chaikovskoho – The Journal of the Ukrainian National Tchaikovsky Academy of Music*, 3(68), 79–93. DOI: [https://doi.org/10.31318/2414-052X.3\(68\).2025.343250](https://doi.org/10.31318/2414-052X.3(68).2025.343250).

10. Martyniuk, M. (2025). Zhinochi vokalni ansambli v ukrainskomu muzychnomu mystetstvi XX – pochatku XXI stolittia: vid folkloru do akademichnykh tradytzii [Women's vocal ensembles in the Ukrainian musical art of the twentieth and early twenty-first centuries: from folklore to academic traditions] (PhD dissertation). Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ivano-Frankivsk.

11. Mozhovyi, M. (2007). Stanovlennia i tendentsii rozvytku ukrainskoi estradnoi pisni [Formation and development trends of Ukrainian pop song] (Candidate's thesis). Kyiv.

12. Ovsianikova, N. (2022). Ukrainska estradna pisnia: tendentsii rozvytku [Ukrainian pop song: development trends]. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadriv kultury i mystetstv – National Academy of Culture and Arts Management Herald: Science journal*, 1, 170–173. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.1.2022.257681>.

13. Sapozhnik, O. (2023). Antolohiia ukrainskoi populiarnoi estradnoi muzyky (1920–2000 roky). Ch. I [Anthology of Ukrainian popular estrada music (1920–2000). Part I]. Kyiv: NAKKIM.

14. Sliusarenko, T. (2023). Shliakhy stanovlennia ta osoblyvosti vykonavskoi praktyky trio bandurystok «Kupava» (do 25-rihchia tvorchoi diialnosti) [Ways of formation and features of performing practice of the bandura trio «Kupava» (to the 25th anniversary of creative work)]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu*

kultury i mystetstv. Serii: Mystetstvoznavstvo – Bulletin of Kyiv National University of Culture and Arts. Series in Musical Art, 49, 99–106. DOI: 10.31866/2410-1176.49.2023.293292.

15. Fedorniak, N. (2025). Spivtvorchist kvartetu bandurystok «Gerdan» ta viiskovoho zhurnalista Ruslana Hanushchaka: eksperymentalni formy mystetskoï kolaboratsii [Co-creation of «Gerdan» bandura quartet

and military journalist Ruslan Hanushchak: experimental forms of artistic collaboration]. Fine Art and Culture Studies, 3(2), 22–29. DOI: <https://doi.org/10.32782/facs-2025-3-2-4>

16. Shevchenko, O. (2010). Ukrainska populiarna muzyka: vytoky ta problematyka (1920–1990 rr.) [Ukrainian popular music: origins and issues (1920–1990)] (Candidate's thesis). Kyiv.

Ukrainian pop songs in the contemporary repertoire of a bandura ensemble

Nataliia Bohdanivna Fedorniak
Candidate of Art Studies,
Associate Professor at the Department
of Ukrainian Musical Studies
and Folk Instrumental Art
Vasyl Stefanyk Carpathian National
University
ORCID: 0000-0002-4981-6495

Svitlana Valentynivna Vyshnevskva
Candidate of Art Studies,
Associate Professor at the Department
of Performing Arts,
Vasyl Stefanyk Carpathian National
University
ORCID: 0000-0001-5386-2307

Nataliia Stepanivna Shevchenko
Candidate of Art Studies,
Lecturer at the Department
of Performing Arts,
Vasyl Stefanyk Carpathian National
University
ORCID: 0000-0003-2983-7915

The article examines the specifics of the functioning of the Ukrainian pop song in the contemporary repertoire of bandura ensembles. The aim of the study is to identify the genre and stylistic priorities in the selection of songs, the peculiarities of their arrangement and stage interpretation, as well as the role of Ukrainian pop repertoire in the processes of actualization of bandura art in the modern musical space of Ukraine. The scientific novelty of the research lies in the interpretation of the Ukrainian pop song as a component of the contemporary repertoire of bandura ensembles within the context of the current performing environment. The genre and stylistic directions of incorporating classical and contemporary pop music into ensemble bandura performance are systematized; the differences between academic-concert and show-oriented models of interpretation are outlined; and the specific features of arrangements are identified (reproduction of orchestral texture, expansion of the timbral palette, the use of sound amplification technologies, phonogram accompaniment, and collaborations with various instruments). It is demonstrated that stylistic hybridity and interpretative variability become defining features of the performance of contemporary Ukrainian pop songs. Conclusions. Ukrainian pop songs occupy a significant place in the contemporary repertoire of bandura ensembles and serve as an effective means of renewing the performance model. Classical pop songs are organically integrated into the academic tradition due to their melodicism, reliance on folk-song intonations, and the tradition of the art song, whereas contemporary pop music demonstrates new principles of processing and adapting musical material, intensification of stage expressiveness, and expansion of communicative potential. The inclusion of pop repertoire contributes to overcoming stereotypes associated with the bandura, the formation of a new audience, and the integration of bandura art into the contemporary artistic space through the development of a new model of ensemble bandura performance that combines academic tradition with contemporary stylistic hybridity.

Keywords: musical art, Ukrainian pop song, vocal art, bandura art, bandura ensemble, interpretation, arrangement, repertoire, popular music, pop performance, academic performance.

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)